

Miljöredovisning enligt EMAS

för Hr Björkmans Entrémattor AB 2015

FÖRETAGET – verksamheten

Hr Björkmans Entrémattor AB är ett privatägt företag som är till största del inriktat på uthyrning samt bytesservice av entrémattor. Företaget som är beläget på Stora Bernstorp utanför Malmö startade hösten 1993 och har haft en positiv utveckling sedan starten. Verksamheten, som är koncentrerad till Skåne, Södra Halland, Göteborg, Stockholm samt Kalix med omnejd, omsätter cirka 30 miljoner och sysselsätter för tillfället 27 personer. Antalet kunder är ca 3300.

Service och kvalitet är honnörsord i affärsidén; *"Uthyrning av entrémattor med fokus på leverans kvalitet. Med leverans kvalitet menas allt som har med produkten att göra, d v s sättet att leverera, liksom mattans kvalitet."*

Syftet med denna miljöredovisning är att ge allmänheten en överblick av företagets verksamhet samt dess miljöpåverkan. Granskning av miljöredovisningen utförs varje år. Alla som önskar är alltid välkomna att besöka vårt företag för att ytterligare information.

Välkommen att läsa rapporten nedan/eller på besök.

Hr Björkmans Entrémattor AB

Carl-Johan Björkman

Produkterna

Hela vår verksamhet bygger från grunden på en cirkulär affärsmodell där vi förenar högkvalitativa och varaktiga produkter med en tjänst som vårdar och bevarar produktens kvalitet så att den kan tjäna sitt syfte om och om igen. Exempelvis har vi entrémattor som varit i omlopp i mer än 10 år. Entrémattorna som är vår huvudprodukt hämtas och lämnas enligt en förutbestämd bytesintervall och fungerar som en barriär mellan ett smutsigt och ett rent område. Mattorna finns i en rad olika storlekar, kvalitéer och utseenden för att passa in i olika miljöer. Dessutom finns det en möjlighet att göra en egen design eller logotype i mattan.

Kunderna

Våra kunder representerar alla branscher. Allt från stora industri- och tjänsteföretag till offentlig verksamhet samt enskilda butiker och butikskedjor.

Miljöledning

Eftersom våra tjänster och produkter är miljövänliga var det naturligt att lägga in miljöaspekten i hela verksamheten. Till hjälp har vi använt oss av SS-EN ISO 14001 standarden samt EU:s miljöstyrnings- och miljörevisionsordning, EMAS. Miljöledningssystemet fungerar som verktyg att uppnå uppsatta miljömål samt en kontrollfunktion till ständig miljöförbättring. Vår målsättning är att vara marknadens bästa miljövänliga alternativ för våra kunder. Företagets samtliga anställda har fått både extern och intern utbildning avseende miljöfrågor. Vi har identifierat lagar som företaget berörs av utifrån vår påverkan på miljön. Dessa utvärderas 1 gång per år och redovisas i vårt miljöledningssystem. Sedan år 2008 är vi inte anmälningsskyldiga enligt Miljöbalken.

Miljöledningssystemet revideras regelbundet både av extern och intern revisor, för att säkerställa dess funktion. Dessa kontroller genomförs av en ackrediterad miljökontrollant från SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut.

Verksamhetens miljöpåverkan

Ur miljösynpunkt kan vår miljöpåverkan delas upp i två huvudområden, **direkta och indirekta** betydande miljöaspekter. Den **direkta** betydande miljöaspekten som vi har identifierat är distribution och tvätt. En betydande **indirekta** miljöaspekt däremot är personalens resor till och från arbetet. De viktigaste positiva betydande miljöaspekterna är återanvändning av mattor och vattnet i tvätten. Svårigheten uppstår när de indirekta miljöaspekterna skall redovisas. Det är svårt att mäta dess påverkan på miljön eller koppla aktiviteterna till resultat. Men vi har kunnat konstatera att dessa påverkas av våra interna och externa beslut.

Transporterna

Transporterna sker med företagets egna lätta lastbilar. Drivmedlet i bilarna är med undantag från bilen i Norrbotten biogas som ur miljösynpunkt är det bästa alternativet för närvarande på marknaden. I företagets verksamhet är det transporter som utgör den mest betydelsefulla miljöpåverkan med avseende på förbränning av fossila bränslen.

Det som i huvudsak påverkar miljön från transporter är koldioxid som ger upphov till växthuseffekten, kvävedioxid som försurar, bidrar till övergödning och bildning av marknära ozon, samt kolväten som också bidrar till marknära ozon. Detta gör att vi fokuserar vårt miljöarbete på effektiv distributionsplanering och kontinuerligt mäter bränsleförbrukning i liter per mil och km per mattbyte och anger dessa som emissioner till luft. Vi har dessutom en egen gasmack på vår tomt som är ett projekt tillsammans med EON. Med ”egen” gasmack tankas våra distributionsbilar under natten och vi kan minska vår körsträcka ytterligare. I

dagsläget täcker vi större delen av Skåne, Södra Halland, Göteborg, Stockholm samt med koncentration till storstäderna.

Den årliga körsträckan 2015 uppgick till ca 27 915 mil.

Tvätteriet

Sedan september 1997 tvättas våra mattor i en anläggning där 80-98% av vattnet återanvänds i ett slutet system. Vattnet renas biologiskt av mikroorganismer. Vattnet i systemet håller ca 33°C och behöver endast värmas upp med ca 7 grader. Till det slutna vattensystemet tillförs även regnvatten sedan sommaren 2005. Uppvärmning av vatten sker genom en biogaseldad panna. Även företagets torktumlare är biogasdriven.

Naturligt rent med bioteknik

Vi arbetar ständigt med att stärka vår miljöprofil. Som ett led i denna miljöinsats införde vi en ny, unik tvättmetod i vår tvätterianläggning hösten 2012. Som det första matttvätteriet i världen började vi använda bioteknologiska tvättmedel.

Idag går ca 50 % av all olja som vi plockar upp ur jordskorpan åt till att producera kemiska molekyler, som är de aktiva ämnena i traditionella rengöringsmedel. På sikt är detta en ohållbar utveckling. Bioteknik går istället ut på att få naturens egna mikroorganismer, t.ex. bakterier, svampar och mögel, att producera reaktiva ämnen som rengör i stort sett helt utan hjälp av kemikalier. Naturliga enzymer och proteiner bryter ner och tar bort fett och smuts, och efterlämnar bakterier som fortsätter att göra rent och ta bort lukt. Den här typen av bakterier är helt ofarliga för människor, djur och natur.

Bakterierna är som mest effektiva i låga vattentemperaturer. Vi har därför sänkt temperaturen i tvättvattnet ytterligare. Eftersom rengöringen dessutom sker i stort sett helt utan kemikalier, så har vår nya tvättmetod en gynnsam påverkan på miljön. Men det är inte bara miljön som är vinnare, utan även våra kunder. Enligt tester blir ytspänningen bättre när mattorna tvättats med bioteknik. Detta innebär att mattorna kan suga upp mer vätska. Ju mer smuts och vätska som fastnar i entrémattan, desto renare blir det inne i våra kunders lokaler.

Miljöredovisning i siffror 2015

Dessa siffror uppdateras och redovisas i januari varje år. Syftet är att på ett enkelt och överskådligt sätt visa med siffror hur vi påverkar miljön.

Bilavgaser/drivmedel:	År 2015	År 2014
(schabloner)		
Total körsträcka:	27915 mil ¹	31 121 mil ²
Bensin:		
- Kolväten, CHX, NMVOC	8,1 kg	5,19 kg
- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	7,86 kg	5,10 kg
- Koldioxid, CO ₂	9190 kg	5960 kg
- Svaveldioxid, SO ₂	3,51 kg	2,27 kg
Biogas:		
- Kolväten, CHX, NMVOC	18,42 kg	21,05 kg
- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	44,66 kg	51,04 kg
- Koldioxid, CO ₂	3350 kg	3828 kg
- Svaveldioxid, SO ₂	4,47 kg	5,10 kg

¹ Utöver det har vi kört 8 864 mil med privata fordon i tjänsten.

² Utöver det har vi kört 7 742 mil med privata fordon i tjänsten.

Diesel:	- Kolväten, CHX, NMVOC	2,83 kg	1,35 kg
	- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	14,72 kg	7,04 kg
	- Koldioxid, CO ₂	4062 kg	1944 kg
	- Svaveldioxid, SO ₂	1,03 kg	0,49 kg
Totalt distribution:	- Kolväten, CHX, NMVOC	29,26 kg	27,60 kg
	- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	67,24 kg	63,18 kg
	- Koldioxid, CO ₂	16 601 kg	11731,59 kg
	- Svaveldioxid, SO ₂	9 kg	7,87 kg

Produktion		År 2015	År 2014
Tvätt:	- Tvättad mängd	755 ton	760 ton
Biogas:	- Kolväten, CHX, NMVOC	6,91 kg	6,08 kg
	- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	16,74 kg	14,73 kg
	- Koldioxid, CO ₂	1255,73 kg	1105 kg
	- Svaveldioxid, SO ₂	1,67 kg	1,47 kg
El:	- El förbrukning	85 720 KWh	82 812 KWh
Tillsatsvaror:	- Vatten (80-98% återv)	446 m ³	356 m ³
	- Tvättmedel	1,57 ton	1,53 ton

Fastighet uppvärmning		År 2015	År 2014
Biogas:	- Kolväten, CHX, NMVOC	19,45 kg	18,13 kg
	- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	47,15 kg	43,95kg
	- Koldioxid, CO ₂	3536 kg	3296 kg
	- Svaveldioxid, SO ₂	4,72 kg	4,40 kg

Totalt utsläpp distribution, produktion och fastighet		År 2015	År 2014
	- Kolväten, CHX, NMVOC	55,61 kg	51,81 kg
	- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	131,13 kg	121,86 kg
	- Koldioxid, CO ₂	21393 kg	16133kg
	- Svaveldioxid, SO ₂	15,39 kg	13,74 kg

Miljöpolicy

Hr Björkmans Entrémattors miljöpolicy är ett led i **vår strävan att inta tätpositionen** i branschen beträffande miljöansvar och miljövänligt handlande både vad gäller våra tjänster/produkter och hur vi framställer/levererar dem.

Hr Björkmans Entrémattor ser till att

- efterleva och/eller ligga steget före gällande miljölagstiftning

- arbeta aktivt med uppsatta miljömål och därmed förebygga miljöföroreningar genom optimering av transporter samt en effektiv energianvändning
- sprida kunskapen både bland kunder, anställda och leverantörer
- nyttan för kunden ska alltid vägas in

Betydande miljöaspekter och miljömål

I samband med införandet av miljöledningssystemet gjordes en miljöutredning av en extern miljökonsult för att kartlägga våra betydande miljöaspekter. För varje miljöaspekt har vi sedan gjort en värdering av aspekterna som sedan har resulterat i ett miljöprogram. Med hjälp av detta kunde vi bland annat konstatera att våra transporter är den mest betydande miljöaspekten. Nästa steg blev att göra instruktioner för hur vi skall göra för att nå våra miljömål och vilka mätställen som skall användas och rapporteras. Vi lämnar regelbundet prover på avloppsvatten och slam på analys för att kontrollera innehållet. Vi vill även nämna fyra positiva miljöaspekter från vår verksamhet. Den första är att vår verksamhet bygger på ett återanvändningskoncept, där vi tvättar och återanvänder våra produkter. Samma mattor kan vara i bruk i upp till tio år. Den andra aspekten är att vi återanvänder nästan allt vatten som vi använder i tvättprocessen och har därmed en väldigt låg vattenförbrukning. Tredje är att vi använder bioteknologiskt tvättmedel som är mycket mer skonsam för miljö än traditionella tvättmedel. Till sist kan vi nämna att genom entrémattor utplacerade hos våra kunder tillsammans med grus samlar vi även miljöfarligt kadmium.

Här följer våra viktigaste målsättningar:

1. Transporter - hålla körningen planerad så att km/matta hålles låg.
- minska liter/km med fasta tal på respektive fordon
2. Försäljning - planera och fokusera besöken per dag.
3. Produktion - alla uppgifter mäts regelbundet så att förbrukningen inte ökar.

	Mål 2012	Utfall 2012	Mål 2013	Utfall 2013	Mål 2014	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015	Mål 2016
Km/matta	1,22	1,59	1,26	1,52	1,40	1,54	1,40	1,47	1,4
Sälj km/avtal	90	231	120	261	120	264	120	303	180
Vatten liter/kg	0,45	0,53	0,45	0,47	0,39	0,49	0,39	0,58	0,39

2016 har vi lämnat våra mål på samma nivå som 2015 bortsett från km/ avtal. Säljarna ligger långt ifrån målet och i det nya området i Norrbotten är avstånden stora. Vi jobbar aktivt för att uppnå dem och vi tror att det är möjligt. När vi sätter upp våra mål tittar vi på nivåerna som vi har legat på en gång i tiden och vilka nya förutsättningar som finns och sätter målen på en låg men även nåbar nivå.

KÄRNINDIKATORER FÖR ÅR	2015	2014
<i>Energieffektivitet produktion + distribution</i>		
Sammanlagd årlig tillförsel av förnybar energi, Biogas	627	556 MWh
Sammanlagd årlig produktion – tvättade mattor	755	760 ton
Förhållandet mellan direkt energi och produktion	0,83	0,73 MWh/ton
<i>Materialeffektivitet produktion</i>		
Sammanlagd årlig tillförsel av tvätt kemikalier	1,57	1,53 ton
Sammanlagd årlig produktion – tvättade mattor	755	760 ton
Förhållandet mellan tvätt kemikalier och produktion	0,002	0,002 ton/ton
<i>Vatten produktion</i>		
Sammanlagd årlig tillförsel av vatten	446	356 m ³
Sammanlagd årlig produktion - tvättade mattor	755	760 ton
Förhållandet mellan vatten och produktion ange enhet	0,59	0,46 m ³ /ton
<i>Avfall</i>		
Sammanlagd årlig avfallsproduktion:		
- Brännbart (varav 16 ton utranterade mattor)	20,03	3,53 ton
- Returpapper	1,01	1,01 ton
- Wellpapp	0,26	4,80 ton
- Oljeslam/specialavfall	13,12	19,80 ton
Totalt:	34,42	29,15 ton
Sammanlagd årlig produktion – tvättade mattor	755	760 ton

Förhållandet mellan avfall och produktion	0,046	0,038 ton/ton
---	-------	---------------

Utsläpp

Sammanlagd årligt utsläpp i luften (totalt bilar, fast.samt prod.):

- Kvävedioxid+ Kväveoxid, NO _x	0,13	0,12 ton
- Svaveldioxid, SO ₂	0,01	0,01 ton
- Koldioxid, CO ₂	21,39	16,13 ton
Totalt:	21,53	16,26 ton

Sammanlagd årlig produktion – tvättade mattor	755	760 ton
---	-----	---------

Biologisk Mångfald

Vi har kommit fram till att kärnindikatorn biologisk mångfald inte är relevant för våra betydande direkta miljöaspekter och därmed valt att inte redovisa den. Anledningen till detta är att våra kemikalier är märkta med Bra Miljöval och att vi har eget reningsverk. Vattnet som vi inte klarar av att rena släpps ut till en av Burlövs Kommun kontrollerad enhet.

Kommentar till utfallet och målen

Under år 2015 har vår produktion varit i stort sett oförändrad från 760 ton till 755 ton, och utsläpp har ökat med 34 %. Detta beror till stor del på ett ökat användande av diesel och bensin. Den ökade dieselanvändningen beror på att diesel används i Norrbotten. Vi använder fortfarande biogas till våra övriga distributionsbilar, köper vindkraftsel, återanvänder vatten i produktion och använder bioteknologiskt tvättmedel. Den ökade bensin användningen förklaras främst av att försäljning och distribution har tankat bensin istället för biogas i högra utsträckning. Vi har även fått EMAS Award 2014 för vårt vatten återanvändningssystem. Det nyaste tillskottet i vår miljöåtgärning är vår solcellsanläggning på taket som förser byggnaden i Arlöv med ren energi.

Vi har satt det nya målen för 2016 på ungefär samma nivå som 2015 eftersom vi inte har nått dem. Men vi tror fortfarande att våra mål är uppnåbara eftersom vi kunde uppnå dem tidigare år. En av anledningarna till att vi inte lyckades nå våra mål är att Hr Björkmans Entrémattor AB utvidgar sin verksamhet till nya orter. Nya geografiska områden resulterar i längre körsträcka i början och det tar tid att optimera distribution på de nya områdena. I enlighet med Miljöcertifiering ISO 14001:2004 pågår det kontinuerligt ett arbete med ständiga miljöförbättringar för att nå de högt uppsatta målen.

Den största betydande miljöpåverkan uppfattas transporterna medföra. Ett program för att minska antalet körda kilometer per antal levererade mattor genomförs för närvarande genom en omläggning av rutterna.

Akrediterad kontrollant

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, ackrediterings nr 1002.

Datum för godkännande,

Uppdaterad : 20160324